

ضرورت شناخت جغرافیای جهان اسلام و استفاده از فرصت‌های تبلیغی

محقق و پژوهشگر حوزه علمیه با اشاره به فرصت‌های مناسب تبلیغی که در هند وجود دارد، گفت: حوزه‌های علمیه باید جغرافیای جهان اسلام را به‌خوبی بشناسند و فرصت‌های تبلیغ را درک کنند و برای شیعیان در سراسر جهان برنامه داشته باشند.

محقق و پژوهشگر حوزه علمیه با اشاره به فرصت‌های مناسب تبلیغی که در هند وجود دارد، گفت: حوزه‌های علمیه باید جغرافیای جهان اسلام را به‌خوبی بشناسند و فرصت‌های تبلیغ را درک کنند و برای شیعیان در سراسر جهان برنامه داشته باشند.

به گزارش خبرنگار خبرگزاری رسا، حجت‌الاسلام محمد رضایی، محقق و پژوهشگر حوزه علمیه، پیش از ظهر امروز در نشست علمی رسانه و جغرافیای دین در هند که در مرکز پژوهش‌های اسلامی صداوسیما قم برگزار شد، اظهار داشت: هند از کشورهایی است که با توجه به جمعیت زیاد و جغرافیای گسترده بسیار مورد توجه است و جمعیت شیعه قابل‌توجهی در آن زندگی می‌کنند.

وی با اشاره به این که شهر لکنه‌و ند از پرجمعیت‌ترین شهرهای شیعه‌نشین در هند است، افزود: متأسفانه این شهر از طرف ایران کمتر مورد توجه قرار گرفته درحالی‌که شیعیان این منطقه بسیار متمایل به حضور علما و روحانیان ایرانی هستند و ظرفیت مناسبی برای تبلیغ و گسترش شیعه وجود دارد.

حجت‌الاسلام رضایی بابیان این که در شهرهای دیگر هند هم شیعیان زیادی در کنار دیگر ادیان و مذاهب هندی حضور دارند، خاطرنشان کرد: در شهر له که از شهرهای بودائی نشین است هم اقلیت خوبی از شیعیان زندگی می‌کنند و به‌طورکلی منطقه وسیعی که مابین دهلی‌نو و لکنه‌و در جنوب هند قرار دارد مسلمان‌نشین و شیعه‌نشین است و در این مناطق هند حتی اسامی شهرها هم به زبان فارسی است که نشان از نفوذ فرهنگ و زبان ایرانی در این منطقه دارد.

عدم شناخت حوزویان نسبت به جغرافیای اسلام و تشیع ضعف بزرگی است
وی به عدم شناخت حوزویان از جغرافیای اسلامی هند اشاره کرد و اظهار داشت: تا حدود 150 سال پیش یک پادشاهی بزرگ شیعه در منطقه اوده هند وجود داشت که انگلیسی‌ها هم چند بار با آنها جنگیدند ولی موفق به شکست آنها نشدند و از اقتدار خوبی در این مناطق برخوردار بودند که درنهایت در جریان استقلال هند این پادشاهی فرو ریخت.

محقق و پژوهشگر حوزوی با اشاره به این که از اوایل صفویه موج مسلمانان از ایران به سمت هند سرازیر شدند، گفت: این افراد زبان فارسی را در هند ایجاد می‌کنند ولی به‌صورت رسمی نبوده و بعدها اکبرشاه مغول در تلفیق بین زبان هندی و فارسی‌زبان اردو را درست می‌کند که زبان رسمی هند می‌شود.

اسلام شیعی به‌وسیله مهاجرت دوستان اهل‌بیت از ایران به هند منتقل شده است

وی آغاز ورود اسلام در هند را از ابتدای فتوحات اعراب در این مناطق عنوان کرد و افزود: بعد از اعراب هم سلطان محمود غزنوی و بعد از او هم مغول‌های بابل اسلام سنی را وارد هند می‌کنند و اسلام شیعی هم برخی از یاران هندی اهل بیت (ع) مانند ابو غانم هندی و فضه خادمه و مهاجرت تدریجی علمای متصوف و سپس علمای شیعه خصوصاً در نیمه اول حکومت صفویه که علمایی مانند کاشف اللسان فاضل اصفهانی و قاضی ابن الله شوشتری هستند.

حجت‌الاسلام رضایی اظهار داشت: در زمان حکومت صفویان در جنوب هند حکومت‌هایی مانند نظام شاهیان و عادلشاهیان حکومت شیعه تشکیل می‌دهند و سپس در اواخر صفویه به بعد در لکنهو قوی‌ترین حکومت شیعه ایجاد می‌شود.

وی در رابطه با پادشاهان اوده و ارتباطشان با ایران خاطرنشان کرد: این پادشاهان سادات نیشابوری بودند که بعد از حمله تیمور به هند مهاجرت کردند و در خدمت مغول بودند و به خاطر لیاقتشان حکومت مناطق شرقی را به اینها دادند و وقتی که قدرت را در دست گرفتند با تبلیغ و سیاست‌های تشویقی مالیاتی به گسترش تشیع در این مناطق پرداختند.

پژوهشگر حوزه علمیه ادامه داد: حتی آخرین شاه تیموری مغول به نام بهادر شاه تیموری ثانی نامه‌ای به ناصرالدین شاه می‌نویسد که من شیعه شدم و می‌خواهم شیعه را به عنوان مذهب رسمی هند اعلام کنم که با کودتای بریتانیا حکومت مغول‌ها تمام می‌شود و این کار به سرانجام نمی‌رسد.

وی بابیان این که عده‌ای از سادات نیشابوری در یک منطقه از هند تشیع را ایجاد کرده است، ابراز داشت: این شیعیان به خاطر این که بتوانند یک نماد هویت‌ساز برای تشیع در این منطقه ایجاد کنند به ساخت امامباره که ساخت آن به سبک حرم ائمه (ع) است پرداختند که نوعی ابداع از طرف آنها بوده است و اکنون هم به همین نام مطرح است و نماد تشیع در هند است.

امامباره‌ها نماد هویت‌ساز شیعه در هند است

حجت‌الاسلام رضایی معماری ساخت امامباره‌ها را دقیقاً مانند حرم هر یک از امامان عنوان کرد و افزود: حتی در امامباره امام حسین (ع) از خاک کربلا استفاده شده است و در رابطه با اینکه اندیشه امام باره از کجا آمده است می‌گویند امام سجاد (ع) برای احیای کربلا در هر مکانی یادکرد امام حسین را انجام می‌داد و به هر بهانه تشیع را احیا می‌کرد و این هم نماد و یادکردی برای احیای تشیع است.

وی بابیان این که بر سر در بسیاری از مساجد که شاهان ایرانی در این مناطق ساخته‌اند اشعاری به زبان فارسی نوشته‌اند، گفت: برای تمام ائمه در این ایالت امامباره وجود دارد و حتی مسجد کوفه هم دقیقاً به همان صورت ساخته شده و همان حس حرم امامان را ایجاد کرده‌اند و تبدیل به نمادی برای شیعیان در هند شده است و مراسم مذهبی در این مکان‌ها برگزار می‌شود.

محقق و پژوهشگر حوزه علمیه با اشاره به این که در گذشته شیعه در این منطقه از هند اقتدار بالایی داشته است، گفت: هنوز هم در هند روز عاشورا تعطیل رسمی است و مراسم فاطمیه و شهادت و ولادت سایر ائمه (ع) در همین امامباره‌ها برگزار می‌شود با اینکه هیچ‌گاه شیعه در هند در اکثریت نبوده است.

وی در ادامه به فضای حوزه‌ها و مدارس علمیه در لکنهو اشاره کرد و افزود: در این شهر حدود 30 مدرسه علمیه خواهران و برادران وجود داشت که یکی از این مدارس به نام تنظیم المکاتب به دست یکی از علمای شیعه ساخته شد که بعد از سقوط استعمار این عالم به تأسیس مدارس ابتدایی و راهنمایی در هند با همین نام پرداخت و اکنون 2600 مدرسه آموزشی با این نام در سرتاسر هند وجود دارد که تعالیم شیعه را آموزش می‌دهند.

شیعیان هند مقلد امام خمینی بودند ولی توان تأثیرگذاری بر حکومت را ندارند
حجت‌الاسلام رضایی با اشاره به دیدگاه سیاسی شیعیان در هند اظهار داشت: حجت‌الاسلام محمود الحسن خان که از علمای شیعه در ایران و نجف بوده است با مهاجرت به هند به ترویج اندیشه امام خمینی(ره) می‌پردازد ولی این شیعیان به دلیل نبود امکانات رسانه مناسبی نداشتند و در ارتباط با دولت و تأثیرگذاری بر دولت ضعیف بودند.

وی به عدم شناخت مسئولان و نهادهای فرهنگی ایران از جغرافیای هند اشاره و ابراز داشت: به همین دلیل هیچ‌کدام از روحانیان به این مناطق نرفته‌اند و هیچ شناختی وجود ندارد تا جایی که در مسائل مستحدثه و احکام ثانویه مانند اصالة الصحة در طهارت برای شیعیان مشکلات زیادی در زندگی در کنار بودائیان که بی‌دین هستند وجود دارد درحالی‌که اهل سنت با طاهر دانستن آنها به راحتی با آنان معاشرت می‌کنند.

محقق و پژوهشگر حوزوی بابیان این مثال که در هند هر کس اول برسد حاکم می‌شود، گفت: هندی‌ها انسان‌های سربه‌زیر و مطیعی هستند و نیاز به مدیریت دارند و ما از این موضوع غافل مانده‌ایم و نتوانستیم در این منطقه نفوذ داشته باشیم.

25 هزار سید در کشمیر به دلیل فشار اهل سنت سنی شدند
وی به مظلومیت شیعیان کشمیر اشاره کرد و گفت: در این منطقه در کنار دریاچه دال شیعیان زیادی وجود دارد که عاشق اهل بیت(ع) و امام خمینی(ره) و رهبری هستند ولی اهل سنت آنها را تحت فشار زیادی قرار داده‌اند و شیعه کشتی در آنجا زیاد است به صورتی که 25 هزار سید که در آن منطقه بودند به علت هجوم اهل سنت به آنها سنی شدند و چند سالی شده است که با تبلیغ جمعی از مبلغان ایرانی تحت نظر دفتر آیت‌الله وحید خراسانی توانستند حدود هزار نفر را شیعه کنند.

حجت‌الاسلام رضایی بابیان این که شیعیان کشمیر هند از حکومت لائیک در هند به خاطر امنیت خود رضایت دارند، خاطرنشان کرد: اگر حکومت هند از شیعیان کشمیر حمایت نکند اهل سنت در آن منطقه حاکم می‌شوند و شیعیان را نابود خواهند کرد به همین دلیل این حکومت به نفع شیعیان در آن منطقه است.

طلاب باید از موج بیداری اسلامی در هند حمایت کنند
وی بابیان این که برخی در هند به دنبال تضعیف و نابود کردن موج بیداری اسلامی هستند، اظهار داشت: مقام معظم رهبری برای ارتباط با هند و احیا کردن شیعیان هند طرح دادند ولی متأسفانه در این زمینه نه در دولت و نه در حوزه‌های علمیه هیچ کاری نشده است.

محقق و پژوهشگر حوزه علمیه با اشاره به این که طلبه‌های ما در جهل مرکب هستند، گفت: این طلبه‌ها فکر می‌کنند در مناطق مختلف جهان هیچ خبری نیست و دست روی دست گذاشته‌اند و تنها شعار می‌دهند که شیعه دارد از بین می‌رود درحالی‌که هنوز خودشان نگاه وسیع پیدا نکرده‌اند تا برای ترویج و تبلیغ اسلام آستین بالا بزنند و کار کنند.

وی با معرفی فرصت‌های شیعه در جغرافیای شبه‌قاره هند اظهار داشت: در هند با وجود آزادی نسبی و فضای مناسب برای فعالیت اسلامی و مذهبی، وجود بیش از 70 مدرسه و حوزه علمیه، وجود بیش از 50 کرسی زبان فارسی، مرجعیت محوری و اخلاق محوری، اتحاد قومی مذهبی، از جمله این فرصت‌ها است که باید طلاب به این مزایا توجه کنند و از این موقعیت استفاده کنند.

به گزارش خبرنگار خبرگزاری رسا، حجت‌الاسلام محمد رضایی، محقق و پژوهشگر حوزه علمیه، پیش از ظهر امروز در نشست علمی رسانه و جغرافیای دین در هند که در مرکز پژوهش‌های اسلامی صداوسیما قم برگزار شد، اظهار داشت: هند از کشورهایی است که با توجه به جمعیت زیاد و جغرافیای گسترده بسیار مورد توجه است و جمعیت شیعه قابل‌توجهی در آن زندگی می‌کنند.

وی با اشاره به این که شهر لکنه‌و ند از پرجمعیت‌ترین شهرهای شیعه‌نشین در هند است، افزود: متأسفانه این شهر از طرف ایران کمتر مورد توجه قرار گرفته درحالی‌که شیعیان این منطقه بسیار متمایل به حضور علما و روحانیان ایرانی هستند و ظرفیت مناسبی برای تبلیغ و گسترش شیعه وجود دارد.

حجت‌الاسلام رضایی بابیان این که در شهرهای دیگر هند هم شیعیان زیادی در کنار دیگر ادیان و مذاهب هندی حضور دارند، خاطرنشان کرد: در شهر له که از شهرهای بودائی نشین است هم اقلیت خوبی از شیعیان زندگی می‌کنند و به‌طورکلی منطقه وسیعی که مابین دهلی‌نو و لکنه‌و در جنوب هند قرار دارد مسلمان‌نشین و شیعه‌نشین است و در این مناطق هند حتی اسامی شهرها هم به زبان فارسی است که نشان از نفوذ فرهنگ و زبان ایرانی در این منطقه دارد.

عدم شناخت حوزویان نسبت به جغرافیای اسلام و تشیع ضعف بزرگی است
وی به عدم شناخت حوزویان از جغرافیای اسلامی هند اشاره کرد و اظهار داشت: تا حدود 150 سال پیش یک پادشاهی بزرگ شیعه در منطقه اوده هند وجود داشت که انگلیسی‌ها هم چند بار با آنها جنگیدند ولی موفق به شکست آنها نشدند و از اقتدار خوبی در این مناطق برخوردار بودند که درنهایت در جریان استقلال هند این پادشاهی فرو ریخت.

محقق و پژوهشگر حوزوی با اشاره به این که از اوایل صفویه موج مسلمانان از ایران به سمت هند سرازیر شدند، گفت: این افراد زبان فارسی را در هند ایجاد می‌کنند ولی به‌صورت رسمی نبوده و بعدها اکبرشاه مغول در تلفیق بین زبان هندی و فارسی‌زبان اردو را درست می‌کند که زبان رسمی هند می‌شود.

اسلام شیعی به‌وسیله مهاجرت دوستان اهل‌بیت از ایران به هند منتقل شده است
وی آغاز ورود اسلام در هند را از ابتدای فتوحات اعراب در این مناطق عنوان کرد و افزود: بعد از اعراب هم سلطان محمود غزنوی و بعد از او هم مغول‌های بابل اسلام سنی را وارد هند می‌کنند و اسلام شیعی هم برخی از یاران هندی اهل‌بیت(ع) مانند ابو غانم هندی و فضه خادمه و مهاجرت تدریجی علمای متصوف و سپس علمای شیعه خصوصاً در نیمه اول حکومت صفویه که علمایی مانند کاشف اللسان فاضل اصفهانی و قاضی ابن الله شوشتری هستند.

حجت‌الاسلام رضایی اظهار داشت: در زمان حکومت صفویان در جنوب هند حکومت‌هایی مانند نظام شاهیان و عادلشاهیان حکومت شیعه تشکیل می‌دهند و سپس در اواخر صفویه به بعد در لکنه‌و قوی‌ترین حکومت شیعه ایجاد می‌شود.

وی در رابطه با پادشاهان اوده و ارتباطشان با ایران خاطرنشان کرد: این پادشاهان سادات نیشابوری بودند که بعد از حمله تیمور به هند مهاجرت کردند و در خدمت مغول بودند و به خاطر لیاقتشان حکومت مناطق شرقی را به اینها دادند و وقتی که قدرت را در دست گرفتند با تبلیغ و سیاست‌های تشویقی مالیاتی به گسترش تشیع در این مناطق پرداختند.

پژوهشگر حوزه علمیه ادامه داد: حتی آخرین شاه تیموری مغول به نام بهادر شاه تیموری ثانی نامه‌ای به ناصرالدین‌شاه

می‌نویسد که من شیعه شدم و می‌خواهم شیعه را به‌عنوان مذهب رسمی هند اعلام کنم که با کودتای بریتانیا حکومت مغول‌ها تمام می‌شود و این کار به سرانجام نمی‌رسد.

وی بابیان این که عده‌ای از سادات نیشابوری در یک منطقه از هند تشیع را ایجاد کرده است، ابراز داشت: این شیعیان به خاطر این‌که بتوانند یک نماد هویت‌ساز برای تشیع در این منطقه ایجاد کنند به ساخت امامباره که ساخت آن به سبک حرم ائمه(ع) است پرداختند که نوعی ابداع از طرف آنها بوده است و اکنون هم به همین نام مطرح است و نماد تشیع در هند است.

امامباره‌ها نماد هویت‌ساز شیعه در هند است
حجت‌الاسلام رضایی معماری ساخت امامباره‌ها را دقیقاً مانند حرم هر یک از امامان عنوان کرد و افزود: حتی در امامباره امام حسین(ع) از خاک کربلا استفاده شده است و در رابطه با اینکه اندیشه امام باره از کجا آمده است می‌گویند امام سجاد(ع) برای احیای کربلا در هر مکانی یادکرد امام حسین را انجام می‌داد و به هر بهانه تشیع را احیا می‌کرد و این هم نماد و یادکردی برای احیای تشیع است.

وی بابیان این که بر سر در بسیاری از مساجد که شاهان ایرانی در این مناطق ساخته‌اند اشعاری به زبان فارسی نوشته‌اند، گفت: برای تمام ائمه در این ایالت امامباره وجود دارد و حتی مسجد کوفه هم دقیقاً به همان صورت ساخته شده و همان حس حرم امامان را ایجاد کرده‌اند و تبدیل به نمادی برای شیعیان در هند شده است و مراسم مذهبی در این مکان‌ها برگزار می‌شود.

محقق و پژوهشگر حوزه علمیه با اشاره به این که درگذشته شیعه در این منطقه از هند اقتدار بالایی داشته است، گفت: هنوز هم در هند روز عاشورا تعطیل رسمی است و مراسم فاطمیه و شهادت و ولادت سایر ائمه(ع) در همین امامباره‌ها برگزار می‌شود با اینکه هیچ‌گاه شیعه در هند در اکثریت نبوده است.

وی در ادامه به فضای حوزه‌ها و مدارس علمیه در لکنهو اشاره کرد و افزود: در این شهر حدود 30 مدرسه علمیه خواهران و برادران وجود داشت که یکی از این مدارس به نام تنظیم المکاتب به دست یکی از علمای شیعه ساخته شد که بعد از سقوط استعمار این عالم به تأسیس مدارس ابتدایی و راهنمایی در هند با همین نام پرداخت و اکنون 2600 مدرسه آموزشی با این نام در سرتاسر هند وجود دارد که تعالیم شیعه را آموزش می‌دهند.

شیعیان هند مقلد امام خمینی بودند ولی توان تأثیرگذاری بر حکومت را ندارند
حجت‌الاسلام رضایی با اشاره به دیدگاه سیاسی شیعیان در هند اظهار داشت: حجت‌الاسلام محمود الحسن خان که از علمای شیعه در ایران و نجف بوده است با مهاجرت به هند به ترویج اندیشه امام خمینی(ره) می‌پردازد ولی این شیعیان به دلیل نبود امکانات رسانه مناسبی نداشتند و در ارتباط با دولت و تأثیرگذاری بر دولت ضعیف بودند.

وی به عدم شناخت مسؤولان و نهادهای فرهنگی ایران از جغرافیای هند اشاره و ابراز داشت: به همین دلیل هیچ‌کدام از روحانیان به این مناطق نرفته‌اند و هیچ شناختی وجود ندارد تا جایی که در مسائل مستحدثه و احکام ثانویه مانند اصالة الصحة در طهارت برای شیعیان مشکلات زیادی در زندگی در کنار بوداییان که بی‌دین هستند وجود دارد درحالی‌که اهل سنت با طاهر دانستن آنها به راحتی با آنان معاشرت می‌کنند.

محقق و پژوهشگر حوزوی بابیان این مثال که در هند هر کس اول برسد حاکم می‌شود، گفت: هندی‌ها انسان‌های سربه‌زیر و مطیعی هستند و نیاز به مدیریت دارند و ما از این موضوع غافل مانده‌ایم و نتوانستیم در این منطقه نفوذ داشته باشیم.

25 هزار سید در کشمیر به دلیل فشار اهل سنت سنی شدند
وی به مظلومیت شیعیان کشمیر اشاره کرد و گفت: در این منطقه در کنار دریاچه دال شیعیان زیادی وجود دارد که عاشق
اهل بیت (ع) و امام خمینی (ره) و رهبری هستند ولی اهل سنت آنها را تحت فشار زیادی قرار داده‌اند و شیعه کشی در آنجا زیاد
است به صورتی که 25 هزار سید که در آن منطقه بودند به علت هجوم اهل سنت به آنها سنی شدند و چند سالی شده است که
با تبلیغ جمعی از مبلغان ایرانی تحت نظر دفتر آیت‌الله وحید خراسانی توانستند حدود هزار نفر را شیعه کنند.

حجت‌الاسلام رضایی بابیان این که شیعیان کشمیر هند از حکومت لائیک در هند به خاطر امنیت خود رضایت دارند،
خاطر نشان کرد: اگر حکومت هند از شیعیان کشمیر حمایت نکند اهل سنت در آن منطقه حاکم می‌شوند و شیعیان را نابود
خواهند کرد به همین دلیل این حکومت به نفع شیعیان در آن منطقه است.

طلاب باید از موج بیداری اسلامی در هند حمایت کنند
وی بابیان این که برخی در هند به دنبال تضعیف و نابود کردن موج بیداری اسلامی هستند، اظهار داشت: مقام معظم رهبری
برای ارتباط با هند و احیا کردن شیعیان هند طرح دادند ولی متأسفانه در این زمینه نه در دولت و نه در حوزه‌های علمیه هیچ
کاری نشده است.

محقق و پژوهشگر حوزه علمیه با اشاره به این که طلبه‌های ما در جهل مرکب هستند، گفت: این طلبه‌ها فکر می‌کنند در مناطق
مختلف جهان هیچ خبری نیست و دست روی دست گذاشته‌اند و تنها شعار می‌دهند که شیعه دارد از بین می‌رود درحالی‌که
هنوز خودشان نگاه وسیع پیدا نکرده‌اند تا برای ترویج و تبلیغ اسلام آستین بالا بزنند و کار کنند.

وی با معرفی فرصت‌های شیعه در جغرافیای شبه‌قاره هند اظهار داشت: در هند با وجود آزادی نسبی و فضای مناسب برای
فعالیت اسلامی و مذهبی، وجود بیش از 70 مدرسه و حوزه علمیه، وجود بیش از 50 کرسی زبان فارسی، مرجعیت محوری و
اخلاق محوری، اتحاد قومی مذهبی، از جمله این فرصت‌ها است که باید طلاب به این مزایا توجه کنند و از این موقعیت
استفاده کنند.